

A közhangulat 2016 márciusában

A REPUBLIKON INTÉZET HAVI KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁSA



A Republikon Intézet idén második alkalommal végezte el havi közvélemény-kutatását. A nem, életkor, végzettség és településtípus szerint reprezentatív kutatást ezer fős mintán végezzük a brüsszeli támadásokat megelőzően, illetve az azt követő napokban. A pártpreferencián túl lényeges szakpolitikai ügyekben is kikértük a válaszadók véleményét. Márciusban kormány által benyújtott betelepítési kvótával kapcsolatos népszavazásról és a közoktatás helyzetéről tettünk fel további kérdéseket.

A pártszimpátiát a pártot választani tudók alapján mérjük, ők azok akik tudnak és hajlandóak is egy pártot megnevezni a kutatás során. Ez a kategória megfelelő elemszámú és jó megközelítést ad a valós pártpreferenciákról a két választás között, amikor a jelzett választói részvételnek kisebb a szerepe. A pártpreferencián túl ugyanakkor mértük a konkrét pártokon túlmutató kormányváltási elvárást is. Arra kérdeztünk rá, hogy a választók milyen összetételű kormányt látnának a legszívesebben a következő választások után. A választások során ugyanis nem csak a pártszimpátiáját fejezi ki a választó, de arról is dönteni kíván, hogy milyen összetételű legyen a kormány. A választó szintjén mindez nincsen teljesen összhangban a pártok politikusainak preferenciáival.

ÖSSZEFOGLALÁS

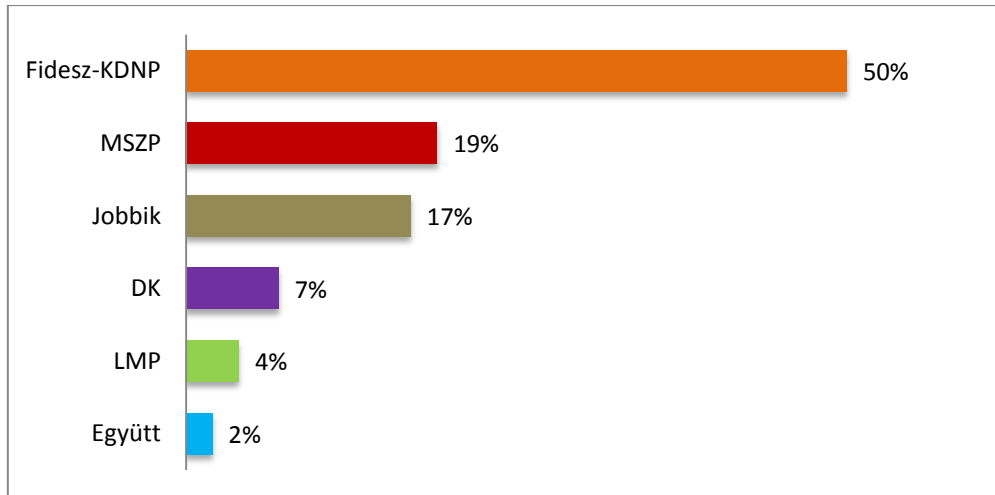
- A pártválasztók körében továbbra is jelentős a Fidesz előnye.
- A Jobbik gyengülésével az MSZP az ellenzék legerősebb pártja.
- A Fidesz-KDNP némileg erősödött, miközben csökkent a bizonytalanok száma.
- A közoktatásban zajló tüntetések nem változtattak a régi baloldali pártok, ill. a civil imázssal is rendelkező, kisebb baloldali pártok népszerűségén.
- Mind a betelepítési kvótával kapcsolatos népszavazás, mind a közoktatás helyzetének megítélése kapcsán megosztottak a választói tömbök.

EREDMÉNYEK¹

A pártot választani tudók és megnevezni hajlandó szavazók között a Fidesz.-KDNP 2016 márciusában 50 százalékon áll. A második legerősebb párt az MSZP 19 százalékkal. Februárhoz képest 5 pontot veszített és így egy helyet hátracsúszott a Jobbik, ők most 17 százalékkal a harmadikok. Az előző hónaphoz képest a Demokratikus Koalíció 3 százalékot erősödött, így 7 százalékos a népszerűségük a pártot választani tudók között. Az LMP a bejutási küszöb küszöbén áll 4 százalékkal, míg az Együtt támogatottsága 2 százalékos. Ez utóbbi két párt tekintetében nem volt mérhető bármiféle változás. A februárihoz mérten a márciusi pártpreferencia

¹ A kutatás 1000 fő személyes megkérdezésével készült, nem, életkor, végzettség és településtípus szerint reprezentatív az ország egészére nézve.

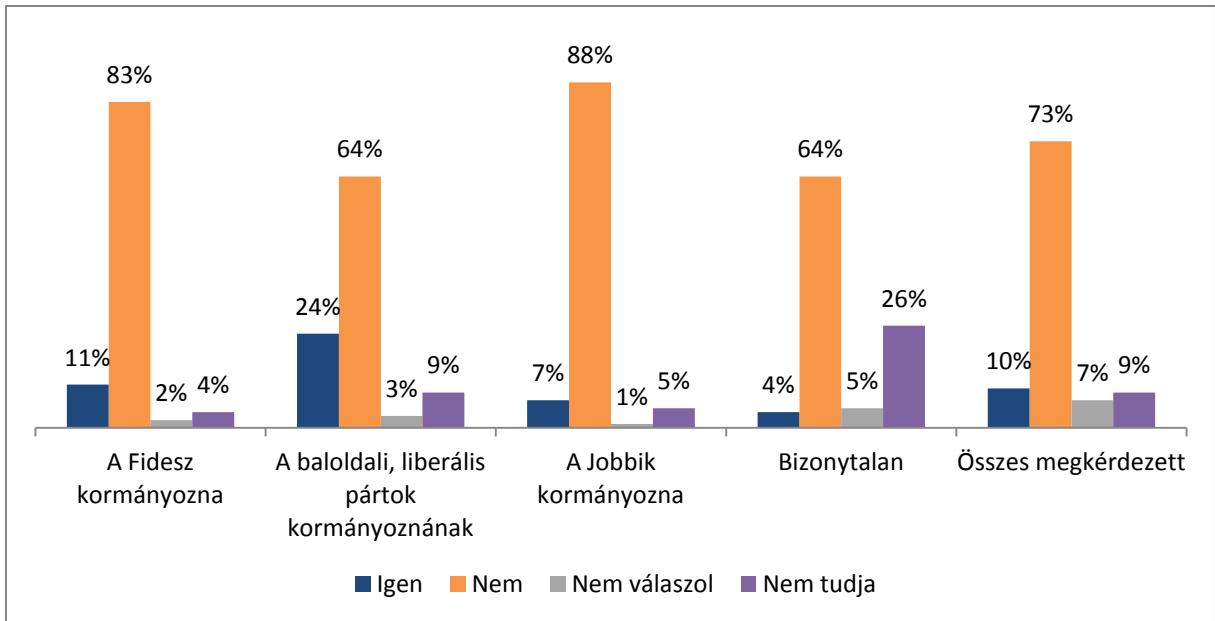
változások háttérében a brüsszeli terrortámadások állhatnak; kutatásunk ugyanis pont e támadások környékén készült. Ezt jelzi a Fidesz erősödése mellett a Jobbik gyengülése, amely nem képes ráigérni a kormányzati menekültellenességre; az alábbiakban a kvótanépszavazás kapcsán jelzett adatok is arra utalnak, hogy ez a téma a Fidesznek kedvezhet igazán.



1. ábra: Pártpreferencia a pártot választani tudók körében

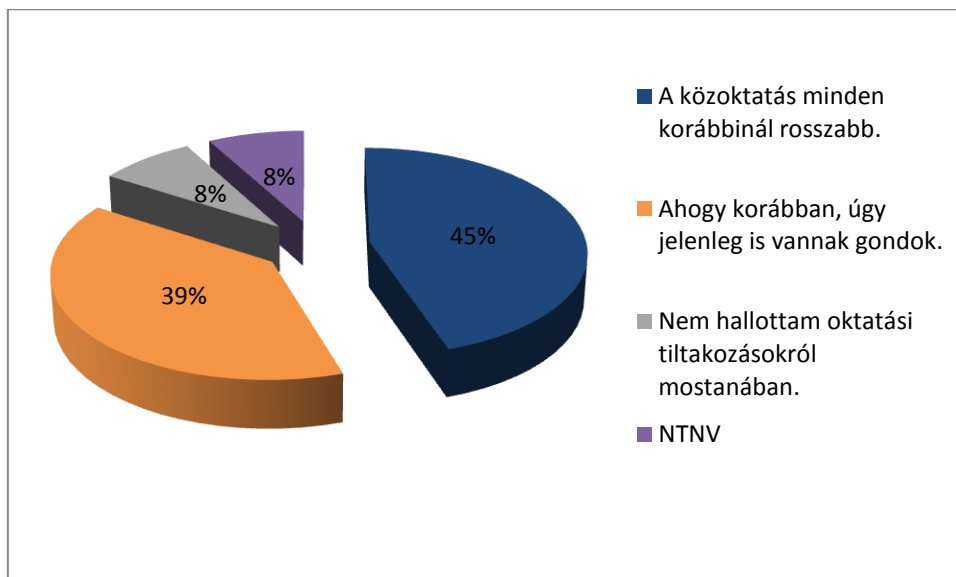
A márciusban mért adatok szerint jelenleg az MSZP a legerősebb ellenzéki párt és a DK népszerűsége is érdemben nőtt. A leginkább civil imázssal rendelkező LMP és az Együtt népszerűsége azonban nem nőtt a pedagógustüntetések ellenére sem. Úgy tűnik tehát, hogy a közoktatásban folyó eseményeknek egyrészt nincs olyan következménye a pártpreferenciákra, mint a brüsszeli terrortámadásoknak, valamint az erősebb civil háttérrel rendelkező pártok népszerűségét nem növelik a közvetlen pártpolitikától mentes tüntetések.

A szakpolitikai kérdésekre adott válaszok azt mutatják, hogy a választói tömbök megosztottak a kvótával kapcsolatos népszavazás és a közoktatás helyzete kapcsán. Kérdésünkre a válaszadók 70 százaléka jelezte, hogy biztosan, ill. valószínűleg elmennének a kormány által kezdeményezett népszavazásra. A magyarországi népszavazásokon a részvételi arány ettől jelentősen elmaradt. A népszavazások kapcsán azonban nem lehet teljes bizonyossággal megítélni a részvételi hajlandóságot. A részvételi szándékot ugyanis a közvéleménykutatások többnyire felülbecsülik, ugyanis egy kérdezési szituációban könnyebb jelezni azt, mint valóban elmenni az adott szavazásra – különösen igaz ez a népszavazások kapcsán.



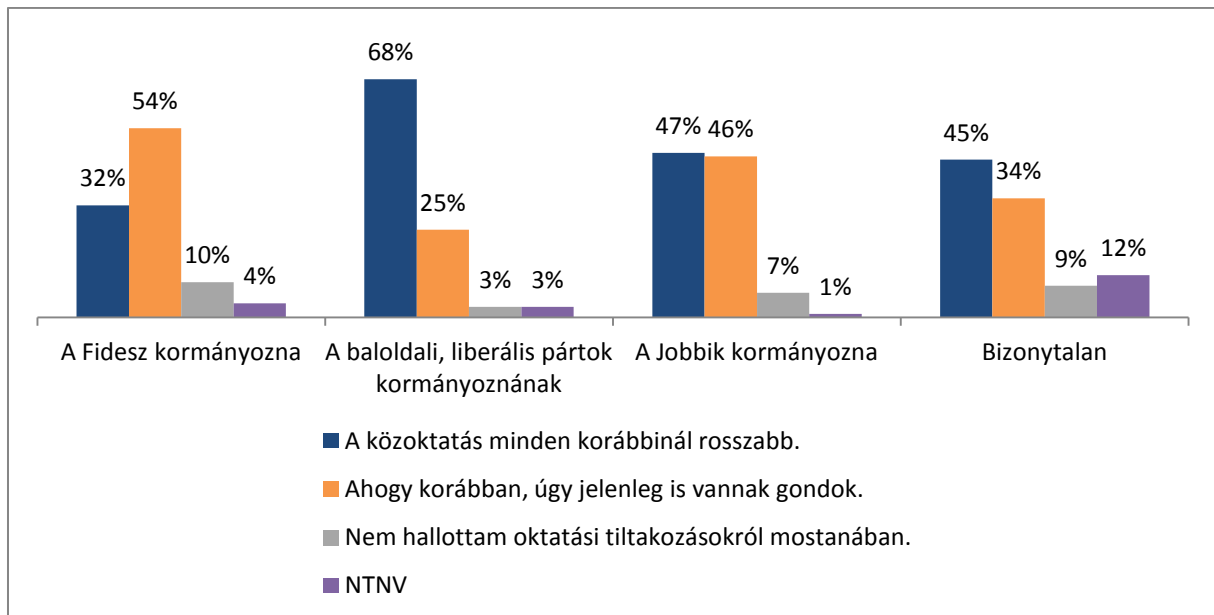
2. ábra: A kvótanépszavazás megítélése „(Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?” - az állítással való egyetértés a 2018 után preferált kormány szerint

A betelepítési kvótával kapcsolatos népszavazáson a Fidesz, ill. a Jobbik kormányzását preferálók egyértelműen a kormány álláspontját támogatják. A nem kormánypárti és nem jobbikos szavazók között is többséget élvez a kvótát népszavazáson elutasítók aránya. Az összes megkérdezett körében, adataink szerint ez 73 százalék, amitől a kormánypárti, ill. a baloldali, liberális szimpatizánsok fölfelé és lefelé 10-10 százalékkal térnek el. A kvótaügyi népszavazás megítélését a kormányzati preferenciák tehát csak korlátozott mértékben befolyásolják.



3. ábra: „Ön mit gondol az év eleje óta zajló oktatási tiltakozásokról?”

Míg a kvótanépszavazás egyelőre a kormányoldal előnyét méri, a közoktatással kapcsolatos kérdésben a kormányellenes attitűdök vannak többségben. A megkérdezettek többsége (45 százalék) úgy gondolja, hogy a közoktatás minden korábbinál rosszabb helyzetben van. A válaszadók 39 százaléka vélte csak úgy, hogy ugyanúgy léteztek problémák korábban, ahogy jelenleg is. A kérdéssel kapcsolatban a reprezentatív minta döntő többsége tisztában van: mindössze 8 százaléuk nem hallott oktatási tiltakozásokról az utóbbi időben, ami mutatja az ügy fontosságát.



4. ábra: „Ön mit gondol az év eleje óta zajló oktatási tiltakozásokról?” - az állítással való egyetértés a 2018 után preferált kormány szerint

A közoktatás kapcsán ugyanakkor erősebben érvényesül a kormánnyal való szimpátia, ill. az azzal való elégedetlenség. A Fidesz további kormányzását preferálók 54 százaléka gondolja úgy, hogy korábban is léteztek gondok a közoktatásban (ami persze nem jelenti a jelenlegi rendszerrel való elégedettséget). Ezzel szemben a baloldali, liberális szimpatizánsok körében 68 százalék van azon a véleményen, hogy minden korábbinál rosszabb a közoktatás helyzete. A Jobbik kormányzását várók megosztottak ebben a kérdésben, szinte ugyanannyian vannak az egyik, mint a másik véleményen. A világos kormányzati preferenciákkal nem rendelkezők körében azonban arányaiban magasabb a közoktatással elégedetlenek aránya.